

6η Πανευρωπαϊκή Συνδιάσκεψη Πράσινης Ζώνης 2012

Ευρωπαϊκή Πράσινη Ζώνη Τα σύνορα χωρίζουν. Η Φύση ενώνει!

Κατά μήκος του πρώην Σιδηρού Παραπετάσματος το οποίο χώρισε την Ευρώπη σε Ανατολή και Δύση για σχεδόν 40 χρόνια, αναπτύχθηκε ένα ξεχωριστό οικολογικό δίκτυο, ένα ζωντανό τοπίο ιστορικής μνήμης. Τα 12.500 χιλιόμετρα συνόρων του Ψυχρού Πολέμου, παρόλη τη σκληρότητά τους, έδωσαν ανάσα ζωής στη φύση, από τη Θάλασσα Μπάρεντς στη Ρωσο-Νορβηγική μεθόριο, κατά μήκος της ακτής της Βαλτικής, μέσα από την Κεντρική Ευρώπη και τα Βαλκάνια, και μέχρι τη Μαύρη Θάλασσα. Αθέλα της, η τότε διαιρεμένη Ευρώπη συνέβαλε στη διατήρηση πολύτιμων βιοτόπων. Οι παραμεθόριες περιοχές έγιναν καταφύγιο για πολλά απειλούμενα είδη. Η άγρια ζωή εξελίχθηκε ανεπηρέαστα και προσέλκυσε το ενδιαφέρον των οικολόγων σε πολλές περιοχές της Ευρώπης ήδη από την δεκαετία του 70.

Η πρωτοβουλία για την ίδρυση μίας Ευρωπαϊκής Πράσινης Ζώνης το 2003 προέκυψε από τη συνάντηση πολλών περιφερειακών πρωτοβουλιών σε μία κοινή Ευρωπαϊκή. Σήμερα η Πράσινη Ζώνη συνδέει 24 χώρες, αποτελεί τη ραχοκοκκαλιά ενός πανευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου και προσδίδει προστιθέμενη αξία στις Ευρωπαϊκές «Πράσινες» Υποδομές. Είναι σύμβολο της διασυνοριακής συνεργασίας και συνάμα κοινή Ευρωπαϊκή φυσική και πολιτιστική κληρονομιά. Η ξεχωριστή σημασία του οικολογικού διαδρόμου είναι εμφανής: 40 εθνικά πάρκα βρίσκονται πάνω στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Ζώνη. Πάνω από 3.200 προστατευόμενες περιοχές βρίσκονται σε ακτίνα 50 χιλιομέτρων εκατέρωθεν των συνόρων. Διασχίζει σχεδόν όλες τις βιογεωγραφικές ζώνες της Ευρώπης.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Ζώνη:

Περιφερειακοί Συντονιστές
Φιννοσκανδιναβική Πράσινη Ζώνη
Baltic Fund for Nature
bfn@bfn.org.ru • www.bfn.org.ru

Νορβηγία
Bjørn Arne Næss, Miljødirektoratet
bjorn.arne.nass@miljodir.no

Φινλανδία
Tapio Lindholm, Syke
Tapio.lindholm@ymparisto.fi

Aimo Saano, Metsähallitus
aimo.saano@metsa.fi

Βαλτική Πράσινη Ζώνη
BUND Mecklenburg-Western Pomerania
coordinator@balticgreenbelt.de
www.balticgreenbelt.de

Κεντροευρωπαϊκή Πράσινη Ζώνη
BUND Project Office Green Belt
greenbelt@bund-naturschutz.de
www.gruenesband.info

Βαλκανική Πράσινη Ζώνη
EuroNatur
greenbelt@euronatur.org • www.euronatur.org

Με την υποστήριξη της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Προστασίας της Φύσης (BfN) / Γερμανικό Ομοσπονδιακό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Προστασίας της Φύσης και Πυρηνικής Ασφάλειας
www.bfn.de

1η έκδοση, 2013 • Εκτύπωση σε 100% ανακυκλωμένο χαρτί

HGS5 gmbh, Fürth/Germany • www.hgs5.net

Z. Brajanoski, J. Flachs, F. Henkel, E. Körner, J. Peltomäki, Macedonian Ecological Society, Museum Mödlareuth/A. Schaffner, H. Schlumprecht, J. Schmiedel, W. Sollberger, Ch. Übl, W. Willner.

EURONATUR

**Σχεδίαση
Φωτογραφίες**

Σφραγίδα

European Green Belt

Ευρωπαϊκή Πράσινη Ζώνη

Τα σύνορα χωρίζουν. Η Φύση ενώνει!

www.europeangreenbelt.org

www.europeangreenbelt.org

Καφέ Αρκούδα, Φινλανδία-Ρωσία

Ακτές της Βαλτικής Θάλασσας

Lilium albanicum, Π.Γ.Δ.Μ-Αλβανία

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Ζώνη διαιρείται οργανωτικά σε 4 περιοχές: Φιννοσκανδιναβική, Βαλτική, Κεντροευρωπαϊκή και Βαλκανική. Τη συνολική οργάνωση έχει αναλάβει Ομάδα Συντονισμού στην οποία συμμετέχουν μέλη από όλες τις περιοχές. Οι Περιφερειακοί Συντονιστές έχουν την ευθύνη για κάθε περιοχή, και υπάρχουν Εθνικά Πρόσωπα Επαφής σε κάθε χώρα.

Φιννοσκανδιναβική Πράσινη Ζώνη – Ένα εκατομμύριο εκτάρια προστατευόμενων περιοχών

Η Πράσινη Ζώνη της Φιννοσκανδιναβίας εκτείνεται σε μήκος 1.350 χιλιομέτρων στα σύνορα Νορβηγίας, Ρωσίας και Φινλανδίας, από τη Θάλασσα Μπάρεντς μέχρι τη Βαλτική. Είναι μία περιοχή άγρια. Στο βορεινό της τμήμα κυριαρχούν λειχήνες, βρύα και νανώδεις θάμνοι. Το κεντρικό και νότιο τμήμα της αποτελείται από τσίγκα - αχανή δάση κωνοφόρων. Εκεί βρίσκουν καταφύγιο μεγάλα θηλαστικά όπως η καφέ αρκούδα και η άλκη. Το τοπίο χαρακτηρίζεται από αμέτρητους υγρότοπους, λίμνες και βάλτους, όπου αναπαράγεται ο Αγριόκυκνος, το εθνικό πουλί της Φινλανδίας. Το Φεβρουάριο του 2010 οι υπουργοί περιβάλλοντος των τριών χωρών υπέγραψαν Μνημόνιο Κατανόησης για τη συνεργασία και την ανάπτυξη κατά μήκος της Φιννοσκανδιναβικής Πράσινης Ζώνης, το οποίο προωθεί μία διασυνοριακή συνεργασία οικολογικά, οικονομικά και κοινωνικά βιώσιμη.

Βαλτική Πράσινη Ζώνη – Η παράκτια Ζώνη

Η Βαλτική Πράσινη Ζώνη εκτείνεται κατά μήκος της ακτής της Βαλτικής Θάλασσας. Το τμήμα αυτό της Ευρωπαϊκής Πράσινης

Ζώνης χαρακτηρίζεται από μοναδικούς υποθαλάσσιους οικοτόπους και μία ενδιαφέρουσα ακτογραμμή με αμμοθίνες, μεγάλες παραλίες, εντυπωσιακούς παράκτιους γκρεμούς και προστατευμένους όρμους. Οι εκτεταμένες στρατιωτικές ζώνες αποτέλεσαν καταφύγια για εκατομμύρια μεταναστευτικά πουλιά και θαλάσσια θηλαστικά όπως οι γκριζες και οι δακτυλιοφόρες φώκιες. Όμως από τις αρχές της δεκαετίας του '90 οι ακτές υφίστανται έντονες αναπτυξιακές πιέσεις. Η προστασία των πολύτιμων φυσικών και ιστορικών αξιών αυτού του ελκυστικού και περιζήτητου τοπίου αποτελεί τη μεγαλύτερη πρόκληση για την Πράσινη Ζώνη.

Κεντροευρωπαϊκή Πράσινη Ζώνη – Ποικιλία τοπίων

Η Κεντροευρωπαϊκή Πράσινη Ζώνη διασχίζει πληθώρα πολιτιστικών τοπίων, τα οποία μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν και ζώνες εντατικής γεωργίας. Διέρχεται από το Βοημικό Δρυμό με τα πυκνοδασωμένα διασυνοριακά του πάρκα όπως το πάρκο Βαυαρικού Δρυμού/Šumava, και ακολουθεί τον ρου των ποταμών Mura και Drava. Διατρέχει τη μακρά κορυφογραμμή του Karavanke και των Ιουλιανών Άλπεων και καταλήγει στην Αδριατική. Με τη στήριξη των όμορων κρατών και με χρηματοδότηση από την Ε.Ε. οι τοπικοί φορείς κατά μήκος της Πράσινης Ζώνης υλοποιούν δύο διασυνοριακά προγράμματα. Κύριοι στόχοι τους είναι η προστασία της Πράσινης Ζώνης ως οικολογικού διαδρόμου και

Μεγάλο πάρκο στην Πράσινη Ζώνη "Mätsch/Mäise"

Δενδροβάτραχος

Βίβρα

Λύνξας

τοπίου ιστορικής μνήμης, η προώθηση της διασυνοριακής συνεργασίας και η ενίσχυση της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης.

Βαλκανική Πράσινη Ζώνη – Η ορεινή Ζώνη

Το νοτιότερο άκρο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Ζώνης φιλοξενεί περιοχές υψηλής βιοποικιλότητας και ενδημισμού. Κατά κύριο λόγο διέρχεται από τις οροσειρές της Βαλκανικής και αποτελεί ένα ετερογενές μωσαϊκό φυσικών τοπίων με παρθένα αλπικά οικοσυστήματα, δάση και θαμνώνες, αλλά και λίμνες και παράκτιες περιοχές. Θαυμάσια πολιτιστικά τοπία συνυπάρχουν με μία πλειάδα απειλούμενων φυτών και ζώων. Πάνω από τους ομαλούς λόφους του Sakar στα σύνορα Βουλγαρίας-Τουρκίας γυροπετάει ο Βασιλαετός. Τα πελώρια δάση των συνόρων κρύβουν ζώα όπως ο Βαλκανικός λύγκας.

Ελλάδα – νερό και βουνά συναντιούνται

Τα βόρεια σύνορα της Ελλάδας, μήκους 1.000χλμ, αποτελούνται από απομονωμένες οροσειρές και μεγάλα δάση που διασπώνται από ποτάμια, λίμνες αλλά σε ορισμένα σημεία και από εύφορους κάμπους. Ταυτόχρονα, οι παραμεθόριες κοινότητες χαρακτηρίζονται από σημαντική πολιτιστική κληρονομιά και από ιστορικά μνημεία του 20ου αιώνα αλλά και πολύ παλαιότερα. Το Εθνικό Πάρκο Πρεσπών περιλαμβάνει δύο διασυνοριακές λίμνες που περιβάλλονται από ψηλά δασωμένα βουνά, και φιλοξενεί την μεγαλύτερη αναπαραγωγική αποικία Αργυροπελεκάνων στον πλανήτη. Στο Εθνικό Πάρκο της Οροσειράς Ροδόπης με τα πελώρια δάση βρίσκεται το επονομαζόμενο «Παρθένο Δάσος» Φρακτού.